

13-14

11-12. szám.

XXIX. évfolyam.

Budapest, 1912. szeptember 15-30.

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Égész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ. FORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
IX., Üllői ut 119. sz.
földszint 2.

Megjelen július és augusztus kivételével havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszók-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzei Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyői Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoralaujhelyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vívóegy.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az olimpiád tanúságai.

Különös kedélyű nép vagyunk mi! Nem az a bajunk, hogy könnyen hevülünk s hamar ellankadunk, hanem, hogy lelkesedésünkben állhatatlanok vagyunk. Ma az uszásért lelkesedünk, mert volt egy pár világhírű uszónk, majd a labdarugás, majd a vivás a közönség által felkarolt testgyakorlati mód. De ha a külföldön versenyzőinknek nincs szerencsájük, már magát a sportot is rossz szemmel nézzük, így volt ez most a stockholmi versenyeken is. Mert a labdarugóink nem lettek az elsők, az athléták nem győztek, sokan azt akarják, hogy hódoljunk meg a dicsőséget aratott tornászaink előtt, sőt ismerjük el, hogy csakis a torna az igazi egészséges testgyakorlat.

Ezt pedig sehogysem szabad az olimpiád tanulságának vennünk. Az igazság csak az, hogy tornászaink csendes, minden izetlen reklámtól ment, szorgalmas munkával elkészültek — mert erre el is lehetett készülniök — és győztek. Az athléták meg oly nagy hangerővel dicsérték magukat és oly keveset készültek el, hogy letörtek. De itt is jegyezzük meg, hogy az athlétikában nem is lehet a versenyre úgy elkészülni, mint a tornában, mert itt az első a

gyakorlatra való rátermettség és nem maga a gyakorlat.

Azt se feledjük el, hogy az athlétikában az ország világgal szemben kellett küzdenünk, míg a tornában csak a tornázó nemzetekkel. Sőt egyedül az athlétikai versenyek azok, ahol a népek általános ereje kitünik. Például a lövészet, a vivás, melyben oly szép diadalt arattunk, nem mérvadó a magyarság vivó és lövő tehetségéről, mert itt a győzelmet inkább a gyakorlat, szorgalom, mint a rátermettség szerzi meg.

Mindez azonban nem olyan fontos dolog, mint az, hogy sokan az olimpiád tanulságait az iskolai gyakorlatokra úgy akarnák alkalmazni, hogy ime a tornázás az, melyet a magyarság legjobban szeret, ez az a gyakorlat, melyet az iskola eddig is tanított és ezután is csak ezt tanítsa. Ezzel szemben hivatkozunk azokra, kik látták az olimpiai verseny szer-tornázását, mondják meg, hogy az ily gyakorlatok nem idézik-e elő a szív és tüdő veszedelmes tágulását. De általában már erről szükségtelen vitatkozni is, mert minden orvos tudja, hogy a korlát, ló, nyújtó, a német tornázás három fő szere, melyeken a karunkal járunk, a legegészségtelenebb szerek, melyeken a tanulónak nem is szabad tornáznia.

Az iskolai testgyakorlatoknak eddig az volt a főbaja, hogy a tornatanárképzés egy vaskalapos tornaegylet kezében volt és van, hol elvből lehetetlen volt a szabadtéri gyakorlatoknak uralomra jutni. De most meg azt sem szeretnők, ha az intézés átmenne az athletikát kedvelők kezébe. Mert azért találtuk ki a szabadtéri gyakorlatok elnevezést az athletika helyett, nehogy ennek versenyző volta az iskolában kárt tegyen. Azért említjük e félelmünket fel, mert az olimpiádra készüléskor azt vettük észre, hogy az athleták a felsőbb körökben a tornászokat tulszárnyalták, nagyobb befolyásra tettek szert.

Az is a mi különlegességünk, hogy az iskolai ügyeket, különösen a testgyakorlatokat nem a tanügy emberei, hanem a sportegyletek intézték és akarják intézni, irányítani. Amilyen befolyásu valamely egylet elnöke, olyan befolyásu az egylet sportja az iskolai gyakorlatokra.

Most azért beszélünk e dolgról, mert az egyletek a Gerenday-féle totalizátor adóból aszerint reménylenek több, vagy kevesebb pénzt, amint több, vagy kevesebb közük van a testneveléshez. Mi azt tartjuk, hogy egy egylet se kapjon ez alapon pénzt, hanem azon alapon, hogy amely egyletnek több gyakorló tagja van, az kapjon többet.

Visszatérve az olimpiádra, vigasztaljon az a tudat, hogy ahol szorgalom és kitartás kell a versenyre készüléskor, ott győztünk. De viszont, ahol testi rátermettség kell, ott levertek, mert ismerjük el, hogy középosztályunk, ahonnan általában kikerül a versenyző elem, gyengébb a nagy nemzetek középosztályánál. Ez a szomorú tény sarkaljon bennünket arra, hogy a testgyakorlatokat karoljuk fel úgy, hogy ne csak a versenyzőkkel törődjenek egyleteink, hanem a nagy tömeggel.

Nagyon üdvös fellendülését várjuk sportjainknak az iparos és kereskedő ifjaknak szereplése által, mi újabban új egyletek alakulásával mind jobban terjed.

Azon időre, mikor az olimpiád nálunk fog lefolyni, reméljük, hogy nemcsak pár száz sportifjából kell a versenyzőket kiválogatni,

hanem sok ezerből! Még akkor is nagyon igazságtalan esélyekkel küzdünk a sokkal népesebb nemzetekkel szemben.

A fővárosi játékterek.

A lapok közölték, hogy a főváros tanácsa a város különböző részein az iskolák közelében játszotereket jelölt ki a tanuló ifjuságnak. Mi reá akarunk mutatni, hogy a főváros nem haszontalan dologra dobja ki a pénzét, mikor a telekértékre való tekintettel nem sajnál áldozatot és a leendő emberanyag petyhüdő idegrendszerét föl akarja frissíteni. Nagy szerencse, hogy dr. Déry Ferenc tanügyi tanácsnok szereti és érti foglalkozását, olvas és tudja, hogy már Rousseau, Basedow, Pestalozzi nagy súlyt helyezett a testnevelésre, vallja, amit Herder fejezett ki „Gondolatok az emberiség filozófiájáról“ című művében, hogy összes érzékszerveinket, amelyekkel a természet megajándékozott, csak úgy tarthatjuk meg boldogságunk forrásává, ha azokat gyakoroljuk, mert az izommunka egészséget és erőt ad és az erős ember képes arra, hogy lelki életműködését hasznára fordítja mind magának, mind embertársainak.

Ismeretes a fővárosi lakásbizériá, ismeretes, hogy a mai iskola tananyaga mint támadja meg a gyermek szervezetét. A tananyag sokat követel, viszont a természeti törvény is azt parancsolja, hogy az ember szabályosan fejlődjék. Ám e törvény betartását megakadályozza a mozgó gyermeket leintő házmeister, a parkok, a ligetek csőszei, akiknek egy-egy hangos beszéd, vagy a fűre guruló labda kedvüket rontó ellenkezés.

Igy van ez minden nagy városban, így a németeknél, Északamerikában, vagy Angolországban, de ott legalább mindenkiben tudatossá vált a gondolat, hogy a gyermek testi és lelki épsége megérzésére nagy súlyt kell helyezni az okszerű testi nevelésnél. Ott már tud vannak azon az elemi ismereten, hogy „ép testben van ép lélek“, ott már átérzik a pszichofiziológia igazságát, tapasztalták az experimentumokból, hogy a létért való küzdelemben csak az az ember állja meg helyét, akinek értelme fejlett s akinek értelmi fejlettségét az adja meg, ha izmait helyesen gyakorolta a munkában.

Éppen azért szabad játszoteret rendeztek be az ifjuságnak, azok fenntartására nagy anyagi áldozatokat hoznak, mert tudatában vannak azon igazságoknak, hogy a kenyérkeresetre készülő gyermek figyelni, öntudatát fejleszteni, csiszolni, tudatossá tenni, jelenbeli akarátát erőssé tenni, fegyelmezni, csak akkor tudja majd, ha izomzata egészséges lesz. A német, az angol és az északamerikai iskola hirdeti, hogy a gyermek lelki, erkölcsi ereje a gyakorlat révén úgy

gyarapodik, mint az izom ereje. Azért ezt az erkölcsi bátorságot a testivel alapozzák meg. A játzó tér nemcsak unaloműző hely, hanem nevelési eszköz is. Az elesés, a labdával való hátbadobás fájdalma, a pityergő, gyöngé, satnya gyerekből is bátor embert nevel később.

A játzóter hibákat irtó, összetartásra nevelő eszköz fejleszti a testi erőt, megacélozza az akaratot és a jellemfejlődéssel hamar felül emelkednek az átlagember tömegén.

Csak meg kell nézni a labdajátéknál az én kis emberkéimet, amint rugják a labdát! Egy-egy sikertelen rugás újabb energiára ösztökéli s aztán a sikerben gyönyörködik.

Tej-arcukon mosolyog az almapir. Bennem mindig az a jóleső gondolat motoszkál, hogy a sikerekért próbálkozó emberkéik jól indulnak az életbe, mert ott sem hagyják abba a próbálkozást, ha nehézségekkel találkoznak. Az ilyen tömeges próbálkozás kifejleszti bennük azt az érzést, hogy ők egymáshoz tartoznak, tudják, mivel kell adózniok egymásnak, hogy játéuk stílusos, eredményes és gyönyörködtető legyen.

A játzóter jobb nevelő eszköz, mint az iskola rideg négy falán elhelyezett élettelen kép, mely hazaszeretetet, vagy vallási témát tárgyal, mert a játzóter egyént formál, önbizalmat kelt, önérzetet csiszol, akaraterőt fejleszt, bátorságot szilárdít, munkakedvet teremt, már pedig a nagy világversenyben csak az a nép a nagyra hivatott, amely a jellembeli tulajdonsággal indul kenyeret keresni.

A játzóter — ismételjük — hiba-irtó hely; itt a daczoló gyermek megjuhászodik, a mások nagyobb sikere elfojtja az önhietségét, viszont fölkelti az érvényesülés vágyát, amely küzdelemben megtanulja, hogy a mások képességeit méltányolni kell, — ez olyan valóság, melyből következtethetünk arra is, hogy a játzóteren a gyermek szociális érzeke is kipattan és tovább fejlődik.

Az pedig köztudomásu, hogy a sportolás gyógyszer, mely az érzékiséget megfojtja, mivel a fáradt izomzat az ember nyugalmát kívánja; az ifju ember kerüli a korcsmát, a mulatóhelyeket, az alkoholt, a czéda utczai szerelmet.

Megkedvelvén már gyermekkorukban a sportot, erős, egészséges emberek lesznek az iskolák mai kicsiny emberanyagából és ez a kívánság állandó témája a gondolkozó politikusoknak, mindazoknak, akik az ország jövőjével foglalkoznak.

Jó dolgot csinált tehát dr. Déri Ferencz; illő, hogy vállalkozását tisztelettel köszöntsük.

(V—g.)

A testnevelés a szatmárnémeti k. k. főgimnáziumban.*

Tornaügy.

A lefolyt iskolai évben a tornatanítás a reudes mederben történt. A tanulók lankadást nem ismerő szorgalommal, sőt mondhatni lelkesedéssel teljesítették kötelességüket.

Márczius 28-án dr. Ottó József, országos torna-felügyelő látogatta meg intézetünket, s vizsgálta meg a tornatanítás menetét. A vizsgálat kiterjeszkedett a tornatanítás összes ágaira, a tanulók magatartására, a tornaterem felszerelésére.

A játékdélutánokra a növendékek öt csoportra voltak felosztva. Ezeknek a vezetői dr. Merker Márton tanár és Erdélyi Imre tornatanító. Előbbi kettő, utóbbi három csoportot vezetett.

A tornázás gyakorlása alól látható testhibák és állandó szervi bajok miatt 46 tanuló kapott felmentést egész évre.

A növendékpapok az 1883. évi 31.510, számu miniszteri rendelettel a tornázás gyakorlása alól fel vannak mentve.

A felső négy osztályban a tornázást mint csapat-tornázást, az alsó négy osztályban, mint osztálytornázást gyakoroltuk.

Télen a korcsolyázást nagy előszeretettel gyakorolták tanulóink.

A tornaszertár 617 darabot számlál, 3578 korona értékben.

Szerencsétlenség a tornaórákon nem történt.

Egyik nevezetes és kimagasló mozzanata volt tornaügyünknek a lefolyt iskolai évben a kassai kerületi tornaverseny, amelyen intézetünk Ratkovszki Pál kir. főigazgató, dr. Merker Márton, Szelezky Mihály tanárok és Erdélyi Imre tornatanító vezetése mellett 57 tanulóval vett részt.

A leérkezett hivatalos jelentés után tanulóink lelkesedéssel jelentkeztek a versenyre, s a leküldött közös szabadgyakorlatok tanulását azonnal megkezdték.

Május 12-én d. u. 1 óra 45 perczkor ültünk vonatra, s lelkes hangulatban, két órai késéssel éjfélkor érkezünk Kassára. A pályaudvaron a fogadóbizottság két tagja várt s szállásunkra az áll. polgári fiu iskolába kalauzoltak bennünket.

Május 16-án reggel bejártuk a várost, s megnéztük a nevezetességeit. Reggel 9 órakor pedig szentmisét hallgattunk a premonstreiek templomában, amelyet Ratkovszki Pál főigazgató mondott. Délután már csapatversenyek voltak.

Május 17-án reggel főpróbára gyülekeztünk, s délelőtt folytak le az előző napról elmaradt csapatversenyek. Délután 1/23 órakor ismét gyülekeztünk, s

* Ratkovszki Pál főigazgató által szerkesztett tartalmas értesítő nyomán.

beláthatatlan diszes sorokban vonult végig a város fő-
utcaán az 1400 tanuló a versenytérre, ahol az állandó
tribünt már elfoglalta Kassa város diszes közönsége.

A közös szabadgyakorlatok Horváth Lajos és
Kmetykó János főrendező tornatanárok vezetése mellett
a legnagyobb szabotossággal hajtottak végre.

Ez után kezdetét vette az egyéni verseny, melyet
az egyes intézetek által bemutatott csapattornázás és
szabadon választott szabadgyakorlatok előztek meg.

Intézetünk tiz tanulóval korláton mutatott be
mintacsapat tornázást.

A tizes csapat tagjai voltak:

Kirilla Tivadar VIII. oszt. tan.

Bárdóly Lajos VIII. oszt. tan.

Magyar Gyula VII. oszt. tan.

Szántó Zoltán VII. oszt. tan.

Jakab György VII. oszt. tan.

Szálka Béla VII. oszt. tan.

Sterk János VI. oszt. tan.

Reizenbüchler Sándor VI. oszt. tan.

Hajnal György VI. oszt. tan.

Kalocsay Dezső V. oszt. tan.

A jelesül bemutatott gyakorlatokért, Telcs Kornél,
eperjesi ág. h. ev. főgimnáziumi tornatanár, mint bíró
ítélete alapján, intézetünk dicsérő oklevelet kapott.

Az egyéni versenyekben a következő tanulók tűn-
tették ki magukat s nyertek díjakat:

Szabó Károly VII. oszt. tan., 16 m. 26 cm. suly-
dobásért harmadik díjat,

Szolomayer György V. oszt. tan., öt m. 46 cm.
távugrásért második díjat,

Hauler Pál V. oszt. tan. 100 méteres síkfutásért
első, a rudmászásért harmadik díjat,

Sterk János VI. oszt. tan. a 100 méteres síkfu-
tásért harmadik, a rudmászásért második díjat.

Deák István VII. oszt. tan. a 150 méteres sík-
futásért harmadik,

Kirilla Tivadar VIII. oszt. tan. a függeszkedésért
második,

Páskándy János VIII. oszt. tan. a 150 méteres
síkfutásért második díjat nyertek.

De mind e díjknál legtöbbet ér az az oklevél,
amellyel a bíráló bizottság intézetünket, az egész ver-
seny alatt tanúsított példás magatartásáért kitüntette.

A versenyről május 18-án d. u. fél 3-kor érke-
zünk vissza városunkba. A pályaházban a tanári kar
és tanulóifjúság fogadott bennünket nagy lelkesedéssel,
s kísért be a gimnázium épületébe.

Az intézeti tornaversenyt, amely egyuttal a tanulók
tornavizsgálata is volt június 9-én vasárnap délután
5 órakor tartottuk meg a gimnázium udvarán, a szülők
és nagy közönség ritka érdeklődése mellett.

A versenybírószág Gazdag Lajos, Dr. Merker Márton
tanárok, Erdélyi Imre tornatanitóból állott.

A verseny műsora a következő volt:

1. Ének, Hymnus, éneklí a főgimn. ifjúsága.

2. Szabadgyakorlatok I. B) osztály. A svéd torna-
rendszer paedagogiai alapgyakorlatai.

3. Verseny-kötélmászás az I. A), B), C), II. A),
B), C), a III. A. és B) osztályokból 8—8 tanuló.

4. Bakugrás, a IV. A) és B) osztályokból 8—8 tanuló.

5. Szabadgyakorlat, VI. A) és B) osztály.

6. Csapattornázás korláton bemutatva, a kassai
tornaversenyen részt vett tizes csapat által.

7. Magas ugrás, egyéni verseny, V.—VIII. o. tan.

8. Szabadgyakorlat. bemutatva a kassai torna-
versenyen részt vett tanulók által.

9. Távugrás, egyéni verseny, V.—VIII. oszt. tan.

10. Sulydobás, egyéni verseny, VII.—VIII. o. tan.

11. Ének, Szózat, éneklí a főgimn. ifjúsága.

A versenybírószág ítélete alapján, mint győztesek
a kötélmászásban elismerő okíratot a következő tanu-
lók nyertek:

I. A) osztály: Orosz Pál, Fless József, Gábríel
Béla. I. B) osztály: Popovits Mthály, Kincsesi István,
Bárdóly Imre. I. C) osztály: Mekker György, Mudrony
Gábor, Schek István, II. A) osztály: Szabó József,
Hollájter András, Bodnár Rezső. II. B) osztály; Singer
Sándor, Bretán Patricius, Kaszanitzkay Ferencz. II. C)
osztály: Napholcz Pál, Schrepler Mátyás, Nagy Sándor.
III. A) osztály: Csurgó Károly, Klein Jenő, Berecz János.
III. B) osztály: Kovács Béla, Holdonner Ferencz,
Hartman József.

A bakugrásban a IV. A) osztályból: Török László,
Darai László. A IV. B) osztályból: Mandula József,
Láng János.

A magas ugrásban, V. osztályban: Hauler Pál
170 cm, Ormay László 145 cm.

A VI. A) osztályban: Véber József 160 cm., Mihálka
Sándor 160 cm.

A VI. B) osztályban: Buday Mihály 160 cm.,
Nagy Árpád 160 cm., Sterk János 160 cm.

A VII. osztályban: Szántó Zoltán 165 cm., Gruber
György 160 cm., Szálka Béla 160 cm.

A VIII. osztályban: Kirilla Tivadar 165 cm.,
Kincsesy Endre 165 cm., Bárdóly Lajos 165 cm.

Az V. osztályban távolság ugrásban: Szolomayer
György 535 cm., Léber János 470 cm.

A VI. A) osztályban: Sterk Jánvs 510 cm., Véber
József 500 cm.

A VII. osztályban: Vermes Ferencz 505 cm.
Eeák István 505 cm., Szántó Zoltán 500 cm.

A VIII. osztályban: Kirilla Tivadar 560 cm.,
Bárdóly Lajos 515 cm.

A VII. osztályban: Sulydobásban: Szabó Károly
17:20 m., Jakab György 15:10 m.

A VIII. osztályban: Kincsesy Endre 18:50 m.,
Bánk Ágoston 17:20 m.

A tornaünnepély befejeztével elismerő és buzdító beszéd kíséretében osztotta ki Ratkovszki Pál kir. főigazgató a kassai tornaversenyen nyert érmeket a győztes ifjaknak.

Ifjusági Tornakör.

Az Ifjusági Tornakör folyó iskolai évre 1911. szeptember 9-én alakult Dr. Merker Márton tanár vezetése alatt. Az ifjuság választásával a tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök: Kirilla Tivadar VIII. oszt. tan., titkár: Páskándi János VIII. oszt. tan., főjegyző: Szerencsés Ferencz VII. oszt. tan., aljegyző: Pap Sándor VI. oszt. tan., háznagy: Buday Mihály VI. oszt. tan., lettek. Választmányi tagok a VI. osztályból: Nagy Árpád, Sterk János; a VII. osztályból: Jakab György, Szálka Béla; a VIII. osztályból: Bárdóly Lajos, Kincsessy Endre.

A körnek 30 rendes (VI.—VIII. oszt.-ból) és 50 rendkívüli tagja az (I.—V. oszt.-ból) volt. Az alakuló gyűlésen kívül 2 választmányi gyűlést tartott és hetenként 2 órában gyakorló gyűlést. A tagok ez évben dicséretre méltó buzgósággal látogatták a gyakorló órákat, aminek eredménye meglátszott úgy a helyi háziversenyen, mint a kassai kerületi tornaversenyen, amelyen a 9 egyéni díjat és a korlát csapat díját, elismerő oklevelet az Ifjusági Tornakör tagjai nyerték el.

Háziversenyt egyet tartottunk. A másodiknak helyét elfoglalta a kassai kerületi tornaversenyre való dicséretes szereplés.

A helyi háziversenyek programja a következő volt.
I. Szabadgyakorlatok.

- a) 10-es csapat keydók részére.
- b) 10-es csapat haladók részére.

II. 100 m. síkfutás.

III. 200 m. síkfutás.

IV. Magasugrás kezdők részére.

V. Magasugrás haladók részére.

VI. Távugrás.

VII. Súlydobás.

VIII. Discos-dobás.

IX. Nyújtó (egyéni verseny) haladók részére.

X. Korlát (egyéni verseny) haladók részére.

A síkfutás versenyeit és a discosdobást a hidontuli gyakorlótéren ejtettük meg, a program többi részét az intézet udvarán. E háziverseny méltóan mutatja a kör hasznos munkásságát.

A verseny I. pontján győztes lett az a) csapat, melynek vezetője Jakab György VII. oszt. tan. ezüst érmet s csapatának tagjai: Szepessy József V. oszt. tan., Erdélyi Mihály III. b) oszt. tan., Hermann Antal III. a) oszt. tan., Keczely Sándor III. B) oszt. tan., Nagy Lajos III. B) oszt. tan., Péterfi János III. a) oszt. tan., Vucskovics Vukasin III. A) oszt. tan., Vodenicsár István II. b) oszt. tan., HenczyÖdön III. B) oszt. tanulók bronz érmet kaptak. A b) csapat vezetője Szántó

Zoltán VII. oszt. tan., bronz érmet, s csapatának minden tagja Brém Ágoston, Gruber György, Jankovics János, Sulyok Endre, Szanysek Károly, Szálka Béla, Szerencsés Ferencz, Vermes Ferencz, VII. oszt. tan., és Buday Mihály VI. oszt. tanulók oklevelet kaptak

A II. ban 1. Páskándi János VIII. oszt. tan., nagy ezüst érmet, 2. Kirilla Tivadar VIII. oszt. tan., nagy bronz érmet és 3. Bárdóly Lajos VIII. oszt. tan., kis bronz érmet nyertek.

A III.-ban 1. Páskándi János VIII. oszt. tan., nagy ezüst érmet, 2. Bárdóly Lajos VIII. oszt. tan., nagy bronz érmet és 3. Jekey Ferencz VIII. oszt. tan., kis bronz érmet nyertek.

A IV.-ben 1. Keczely Sándor III. b) oszt. tan., kis ezüst érmet, 2. Hermann Antal III. a) oszt. tan., nagy bronz érmet és 3. Péterfi János III. a) oszt. tan. kis bronz érmet nyertek.

Az V.-ben 1. Kincsessy Endre VIII. oszt. tan., (155 cm.) nagy ezüst érmet, 2. Nagy Árpád VI. b) oszt. tan., (155 cm.) nagy bronz érmet és 3. Kirilla Tivadar VIII. oszt. tan., (150 cm.) kis bronz érmet nyertek.

A VI.-ban 1. Kirilla Tivadar VIII. oszt. tan., 5 m. 69 cm.-rel nagy ezüst érmet, 2. Páskándi János VIII. oszt. tan., 5 m. 10 cm.-rel nagy bronz érmet és 3. Kincsessy Endre VIII. oszt. tan., 5 m.-rel kis bronz érmet nyertek.

A VII.-ben 1. Kincsessy Endre VIII. oszt. tan., 17:60 m. nagy ezüst érmet, 2. Kamensky Viktor VII. oszt. tan., 16:35 m. nagy bronz érmet és 3. Bánk Ágoston VIII. oszt. tan., 16:15 m. kis bronz érmet nyertek.

A VIII.-ban 1. Bánk Ágoston VIII. oszt. tan., 30:42 m. nagy ezüst érmet, 2. Szántó Zoltán VII. oszt. tan., 29:15 m. nagy bronz érmet és 3. Kincsessy Endre VIII. oszt. tan., 27:40 m

A IX.-ben 1. Jakab György VII. oszt. tan., nagy ezüst érmet, 2. Szántó Zoltán nagy bronz érmet és 3. Szálka Béla VII. oszt. tan., kis bronz érmet nyertek.

A X.-es 1. Szántó Zoltán VII. oszt. tan., és Jakab György VIII. oszt. tanulók nagy ezüst érmet és Szálka Béla VII. oszt. tan., kis bronz érmet nyerték.

A kör vagyoni állapota 1911. évi június 14.-éig bevétel a múlt évi maradvánnyal együtt 244 kor. 60 fill., kiadás 100 kor. Készpénzmaradvány ez évről a leltett időben 144 kor. 60 fill.

Egészségi állapotok.

(Az iskola-orvos Dr. Göbl Alajos jelentése.)

Az 1911.—12. tanév elején az összes növendékek megvizsgáltattak, nem szenved-e közülök egyik-másik oly bajban, amely zavarólag hatna az ő, vagy társai egészségi állapotára; nem kell-e rövidlátás, vagy nehéz hallás miatt valamelyiket az osztályban előre ültetni, esetleg orvosi kezelésben részesíteni s kik azok, akik testi hiba, vagy idült szervi baj jelenléte miatt a tornázás kötelessége alól felmentessenek?

Évközben nyilvántartatott a megbetegedett tanulók névjegyzéke. Ha alapos gyanu támadt, hogy valamelyik megbetegedett növendék ragályt terjesztő betegségben szenved és nem részesül megfelelő kezelésben, az esetben az intézet igazgatóságának tudtával az iskola-orvos felkereste a beteget szállásán és ott intézkedett, hogy a beteg úgy a magán, mint a közegészség érdekei szerint ápoltsék és a törvény által előírt időig elkülöníttessék.

A heveny-fertőző betegségek közül a vörheny 1911. év november hóban járváyszerűleg lepte el a várost és környékét. E nagyarányu, súlyos járvány, a gimnázium növendékeit sem kímélte meg. Kovács László, Lesch Tibor és Varju Aladár a vörheny-járványnak estek áldozatul Várkeöy Sándor pedig agyburokgyulladásban halt el. Lichtmann Dezső VIII. oszt. tan. június havában tüdővészben halt meg.

A vörhenyen kívül a kanyaró, fültőmirigylob, az orbáncz és az influenza fordult elő szórványosan enyhe tünetekkel.

A nem fertőző betegségek közül a hurutos betegségek fordultak elő nagyobb számmal.

A tornateremben és játéktéren semmi baj sem történt.

Az egészségtan a VII. osztályban adatott elő. A táplálkozás, lakás, munka és foglalkozás, a betegségek, az élet véletlen veszedelmei és az életmentésre vonatkozó előadott tananyagot a növendékek nemesak érdeklődéssel hallgatták, hanem 26 tésiben írásbelileg is feldolgozták.

Az ifjúság tanulmányi kirándulásai.

Ez év folyama alatt négy alkalommal vett részt tanulóink csoportja tanulmányi kirándulásban.

1. Szeptember 25. és 26-án a VI. a) és VI. b) osztály 53 tanulója megtekintette a técsői üvegyárat s Bikszád fürdőt; az ut egy részét (Técsőtől Bikszádig) gyalog tették meg.

A kirándulókat Hunek Emil és dr. Schöber Emil tanárok vezették.

2. Október 10. és 11-én a VIII. oszt. 42 tanulója a gr. Zichy-féle (Révi) cseppkőbarlangot tekintette meg.

A kirándulókat Gazdag Lajos és dr. Shöber Emil tanárok kísérték.

3. November 11—14-ig az intézet III—VIII. oszt. növendékei közül 24-en Budapestre utaztak. Résztvettek a Mária-kongregációk országos ünnepségein s megtekintették a főváros nevezetesebb szobrait, épületeit.

Az ifjakat Ratkovszki Pál főigazgató, Hunek Emil és Szelezcky Mihály tanárok kísérték.

4. Május 15—18-án az intézet V—VIII. oszt. tanulói közül 57-en Kassára utaztak; résztvettek az ott tartott kerületi tornaversenyen s megtekintették a város nevezetességét.

Az ifjakat Ratkovszki Pál igazgató, dr. Merker Márton, Szelezcky Mihály tanárok és Erdélyi Imre tornatanító kísérték.

Czellövészeti tanfolyam, katonai kiképzés.

A czellövészeti tanfolyam ez iskolai évben 1911. év november hóban vette kezdetét. A tanfolyam vezetője Erdélyi Rezső honvédhadnagy s az intézet részéről felügyelő dr. Merker Márton tart. hadnagy, tanár volt. Résztvett a VII. és VIII. osztályból 54 növendék. A kiképzés hetenként két órában tartatott meg az intézet tornacsarnokában. Az oktatás kétféle módon történt: elméletileg és gyakorlatilag. Az elméleti gyakorlatot képezte: a fegyverutasítás, az ismétlőfegyver szerkezete s foglalása. Gyutacslovés. Ezen elméleti kiképzés a gyakorlatival párhuzamosan haladt, úgy, hogy a gyutacslovést az első órákban már megkezdtek. A gyakorlati kiképzés: 1. csuklógyakorlatok, 2. fegyvergyakorlatok, 3. szuronyvivási gyakorlatok, 4. futó- és ugrógyakorlatok. A tanfolyamot május 4-én czellövő versennyel fejeztük be a katonai lövőtéren, ahol Schamsula Rezső honvédezedes, Nagy Lajos honvédőrnagy és Ratkovszki Pál kir. főigazgató vezetésével több tanár jelent meg. A honvédelmi minisztertől küldött csinos kiállítású érmekeket a következő tanulók nyerték el. Az első díjat kapta Csurgó József VII. oszt. tanuló 155 egységgel, a másodikat Kincsessy Endre VIII. oszt. 145 egységgel, a harmadikat Leitner Bertalan VIII. oszt., a negyediket Fogarassy Sándor VIII. oszt., az ötödiket Rónay Árpád VIII. oszt., a hatodikat Péterffy Gyula VII. oszt. és a hetediket Banner Antal VIII. oszt. tanuló, valamennyien 100-on felüli lövegységgel. A díjakat Ratkovszki Pál intézeti igazgató szép, buzdító beszéd kíséretében adta át a nyerteseknek. Majd köszönetet mondott az ezredesnek, aki alkalmat nyújtott arra, hogy az intézet ifjúsága ezen tanulmányban kiképzést nyerhetett, valamint a tanfolyamot vezető hadnagynak buzgó, fáradságot nem ismerő oktatásáért. Ezzel a versennyel méltóan fejeződött be az idei czellövő tanfolyam

A testi nevelés premontriek nagyváradai főgimnáziumában.*

Egészségi állapot.

Az iskola orvos külön jelentése mellett az intézet igazgatósága örömmel jelenti, hogy a tanév folyamán a főgimnáziumban lehető legjobb egészségi állapotok virágoztak. Komolyabb betegség sem a tanári kar, sem a tanuló ifjúság körében nem akadályozta a tanítás menetét. Ragályos betegség vagy járváyszerű

* A Szmekta L., Ödön igazgató által szerkesztett, valószínű irodalmi művet alkotó értesítő nyomán. Szerk.

kór nem vette be magát az intézet falai közé, melyet a halál félelmetes angyala is elkerült ebben az iskolai évben.

A tanárok kisebbmértű betegsége, nagy hivatalos elfoglaltsága miatt 27 esetben volt 81 órán át szak-szerű helyettesítésre szükség, a mely munkát a tes-tület tagjai az igazgatóval együtt mindenkor készsé-gesen teljesítettek kartársaik helyett.

Az iskolaév folyamán a városi tisztí orvos több-ször tartott hivatalos szemvizsgálatot, amelynek ered-ménye mindannyiszor megnyugtató volt. A VII. osz-tály tanulói heti 2 órában tanulták az egészségtant. Érdeklődéssel hallgatták Dr. Roskopf Béla egészség-tanár előadásait a táplálkozásról, a lakásról, a test ápolásáról, a betegségekről, az első segélynyújtásról és igyekeztek elsajátítani azokat az üdvös szabályokat, amelyek követésével az ember jó egészségben élhet és veszedelemben forgó embertársain segíthet.

Iskolaorvosi jelentés.

Az intézet egészségi viszonyai a lefolyt tanévben kedvezőknek mondhatók. Járványos megbetegedés, a mely miatt valamely osztályban az előadásokat be kellett volna szüntetni, nem fordult elő.

Betegség vagy testi hiba miatt a tornázás alól felmentetett összesen 32 tanuló és pedig:

az I. osztályban 3 tanuló: 1 idegzsába, 1 testi gyengeség, 1 hurutos állapota miatt;

a II. oszt.-ban 3 tanuló: 1 alkar törés, 2 ideges szivdobogás miatt;

a III. osztályban 5 tanuló; 1 vérvizelés, 1 sok-üzületi csuz, 1 lágyéksérv, 1 hereviz sérv, 1 hereviszér tágulat miatt;

a IV. osztályban 8 tanuló: 2 ideges szivdobogás, 1 szervi szivbaj, 1 csontszu, 1 lágyéksérv, 1 herevisz-értágulat, 1 herefejlődési rendellenessége miatt;

az V. osztályban 3 tanuló: 3 idült hörghurut miatt;

a VI. osztályban 3 tanuló: 1 szervi szivbaj, 1 lágyéksérv, 1 hurutra való hajlamosság miatt;

a VII. osztályban 3 tanuló: 1 nagyfoku rövidlátás, 1 szervi szivbaj, 1 tüdőhurut miatt;

a VIII. osztályban 5 tanuló: 3 ideges szivdobo-gás, 1 vakbélgyulladás, 1 mellhártyagyulladás miatt.

Szépírást alól 2 tanuló mentetett fel és pedig: az I. osztályban 1 tanuló ujjizületi lob miatt, a II. osz-tályban 1 tanuló általános idegesség és irógöres miatt.

Rajz alól senki sem kapott felmentést.

Tornázás közben két VI. o. tanulót ért baleset; mindkettő alkar törést szenvedett, a mely azonban simán, teljesen jól gyógyult.

Azon tanulók kik a labdarugásban részt vettek, külön meg lettek vizsgálva, főleg a szivműködés szem-pontjából.

Egyes betegségek miatt gyakrabban kerestek fel a tanulók, azonban komolyabb megbetegedést nem észleltem.

A város tisztí főorvosa a tanév folyamán kétszer tartott szemvizsgálatot a tanulók között. Fertőző szem-betegség nem fordult elő.

Testi nevelés.

Amennyire a rendelkezésünkre álló módok és eszközök megengedték, a testnevelésben is arra töre-kedtünk, hogy az az iskola keretén belül, lehető legcél-szerűbben eszközöltessék. Tekintettel voltunk legelső-sorban arra, hogy a testmozgás hasznát, előnyeit min-den tanuló egyformán élvezhesse. Kerültük a mutat-ványos tornászás és a rekordhajhászok divatját. Irány-elvünk mint eddig, most is az volt, hogy a testgya-korlás ne bizonyos czél legyen, hanem csupán eszköz az egészség fenntartására, a szervezet megedzésére. A tömegfoglalkoztatás mellett tekintetbe vettük a ta-nulók egyéni képességeit is. Hogy ezeknek is kellő teret nyújthassunk, ez évben is megalakítottuk a Testgyakorló kört, amelynek működéséről más helyen számolunk be.

A különféle testnevelési rendszereket aképpen használtuk fel, hogy azok hasznos részei egy egészet képeztek. Nem hajoltunk egyik felé sem, hanem min-denikből kiválogattuk a jót, a czélszerűt. Elvünk volt, hogy a testnevelésben egy bizonyos rendszerhez mere-ven ragaszkodni helytelen, hiszen irányítóul itt maga a mozgásra vágyó ifjuság szolgál. Nem azt kerestük, hogy a rendszer mit diktál, hanem azt, hogy az osz-tály tanulónak mi válik hasznára, mihez érez hajla-mot, mely testnevelési ágban frissítjük fel őket leg-inkább. Arra törekedtünk, hogy az ifjunak minél több szabadmozgást engedjünk, figyelemmel voltunk azon-ban mindenkor arra is, hogy az ifjkorban oly gy-akori félszagséget, vadságot, könnyelműséget már esi-rájában elfojtsuk; főczélunk volt, hogy az ifju önön-magát is tudja fegyelmezni.

Sajnos, a rendes tornaórákat mindenkor a terem-ben kell tartani. A szabadlevegő hiányát tehát azzal pótoltuk, hogy amikor csak az idő megengedte, — nyitott ablak mellett foglalkoztattuk a tanulókat.

Az ifjuság legkedvesebb foglalkozására, a játékra különös gondot fordítottunk. Már az év elején játékc-sapatokra osztottk fel az osztályokat, amely játékc-sapatok maguk választották meg játékvezérüket. A játékok eredményeiről, lefolyásáról rendes naplót vezet-tünk. Ezen napló hű tükre a csapatok évi működésé-nek, mert pontozás szerint minden győzelmet, vagy vereséget bevezettünk abba.

Az őszi és tavaszi játékdélutánokat négy csoport-ban tartottuk meg. Ezt a testnevelési szempontból legfontosabb tényezőt azonban nem kultiválhattuk úgy és oly mértékben, mint azt ez a nemes foglalkozás

megérdemelné, mert még mindig csak azt jelenthetjük, hogy játszótérünk nincsen. Valószínű azonban, hogy jövőre már részünk lesz benne. A tanári testület memorandumban fordult a városhoz játszótérért s ott pártolásra találván, az illető szakközegek a terv elkészítésével megbizattak. A játékdélutánokat gyakran összeköttötük kisebb kirándulásokkal is, amelyen a tanulók mindenkor örömmel vettek részt.

Ez évben a vívótanfolyamot nem tartottuk meg. Jövőre azonban, kellő számú jelentkezőkkel újból megnyitjuk.

A kultuskormány hazánk tanuló ifjait ez évben kerületi versenyre hívta össze, amelyen intézetünket 30 tanuló képviselte. A mi versenyünk színhelye Kolozsvár volt. A szép, magas nivóju versenyben tanulóink megállták a helyüket, amennyiben egy első, két második és két harmadik díjat nyertek. Megjegyezzük, hogy az érettségire való tekintettel a nyolczadik osztály nem vett részt a versenyen. Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a lassu lebonyolítás következtében az égető nap nagyon elszívta ifjaink ruganyosságát, mert pl. csak a magasugrásra is három teljes óráig vártak, természetesen nem kis izgalomban. A győztesek voltak:

150 m. síkfutásban: Germán János VII. o. t. III. díj.

150 m. síkfutásban: Láng István VII. o. t. II. díj.

100 m. síkfutásban: Mokán Gábor V. o. t. II. díj.

Függeszkedésben: Láng István VII. o. t. III. díj.

Rudmászásban: Paizs Árpád V. o. t. III. díj.

Ezenkívül a stafétában, magasugrásban vettünk részt, ahol szintén jó eredményt értek el a tanulók.

Az évvégi, szokásos sportünnepélyt június 17-én tartottuk meg. A változatos programmu ünnepély versenyekben a következő tanulók győztek:

I. 50 m. síkfutásban, I—II. o. számára:

1-ső Lindenfeld József II. B) o. t. 7.4 mp.

2-ik Neiumann József I. B) o. t.

3-ik Botos Flórián II. A) o. t.

II. 60. m. síkfutás, III—IV. o. számára:

1-ső Vidlicska József III. B) o. t. 8.2. mp.

2-ik Katz László IV. A) o. t.

3-ik Szántai Gusztáv III. A) o. t.

III. 80. m. síkfutásban, V. o. számára:

1-ső Fontanár Sándor 10.4 mp.

2-ik Mokán Gábor.

3-ik Szilágyi János.

IV. 100. m. síkfutásban, VI—VII. o. számára.

1-ső Láng István VII. o. t. 12.4 mp.

2-ik Gyermán János VII. o. t.

3-ik Piaczek Sándor VI. o. t.

V. Magasugrásban, III—IV. osztályokban:

1-ső Kelepecz Domokos III. B) o. t. 143. cm.

2-ik Szőnyi Dezső IV. B) o. t. 138. cm.

3-ik Fodor Gyula III. B) o. t. 163. cm.

VI. Magasugrás VI—VII. osztályokban:

1-ső Uferbach László VII. o. t. 144. cm.

2-ik Karácsony Jenő VII. o. t. 144. cm.

2-ik Karácsony József VII. o. t.

VII. Rudugrás V—VII. osztályokban:

1-ső Debreczeni Lajos VII. o. t. 250. cm.

2-ik Gyermán János VII. o. t. 232. cm.

3-ik Szabó János VI. o. t. 200. cm.

VIII. Távolugrás V—VII. osztályokban:

1-ső Debreczeni Lajos VII. o. t. 536. cm.

2-ik Gyermán János VII. o. t. 510. cm.

3-ik Mokán Gábor V. o. t. 478. cm.

IX. Súlydobás V—VII. osztályokban:

1-ső Gyermán János VII. o. t. 912. cm.

2-ik Debreczeni Lajos VII. o. t. 889. cm.

3-ik Szilágyi János V. o. t. 829. cm.

X. 4×100 méteres stafétafutás, V—VI—VII. osztályokban:

1-ső a VII. o. csapata: Láng István, Gyermán János, Debreczeni Lajos, Koszta Romulusz.

Általános játékverseny:

I. A győz I. B ellen 6:3 arányban (kötekedő).

II. A győz II. B ellen 4:2 arányban (Futóautó).

III. B győz III. A ellen 6:4 arányban (Tolvatüző).

IV. A B eldöntetlen (csalogató).

V. VI. osztály V. ellen 2:1 arányban (kötélhuzás).

XII. 400 m. síkfutás V—VII. osztályokban:

1-ső Láng István VII. o. t. 60.2 mp.

2-ik Gyermán János VII. o. t.

3-ik Koszta Romulusz VII. o. t.

Intézetünk tanuló a téli hónapokban a szánkózást és korcsolyázást is gyakorolták. Kedves multságukra az idei tél elég hoszu ideig tartott.

Ezekben soroltuk el intézetünk mult tanévi testnevelése nevezetesebb mozzanatait, amelyek hivatva voltak tanuló ifjainkat testben is hasznos és munkás polgárokká edzeni, nevelni.

Testgyakorló-Kör.

E tanévben másodsor alakult meg a Testgyakorló Kör. Az alakuló közgyűlést 1911. november 7-én tartottuk meg Földvári Mihály tornatanár, tanárelnök vezetése mellett. Elnök lett: Jászay Károly VIII. o. t.,

főjegyző: Csanák Jenő VIII. o., főpénztáros: Pásztor Jenő VIII. o. művezető: Debreczeni Lajos VII. o., ellenőr: Nizsalovszky Endre VIII. o., szertáros: Balogh Dezső VII. o. tanulók. Ezenkívül a kör alakított különféle szakosztályokat s ezek élére egy-egy kapitányt választott.

Ez év igen mozgalmas volt a Kör életében. A választmányi üléseken kívül tartottunk felolvasó ülést is. A Kör tagjai több kirándulást rendeztek, Igy: A bihari földvárakhoz, Nagyszalontára, az Ujlaki erdőbe, Száldobágyra stb. Január 14 én nagyszabásu disztornát rendeztünk, ahol a következő tanulók tűntek ki:

Magasugrásból:

Diner Béla VIII. o. t. 152.5 cm.
Ging Ferencz V. o. t. 145 cm.
Gyermán János VII. o. t. 142 cm.

Helyből távolugrásból:

Roxin József VIII. o. t. 286.5 cm.
Debreczeni L. VII. o. t. 125 cm.
Diner Béla VIII. o. t. 282 cm.

Helyből magasugrásból:

Debreczeni Lajos VII. o. t. 127.5 cm.
Diner Béla VIII. o. t. 125 cm.
Roxin József VIII. o. t. 120 cm.

Függeszkeedésből:

Balogh Dezső VII. o. t.
Karácsony József VII. o. t.
Gyermán János VII. o. t.

Sulydobásból:

Roxin József VII. o. t. 1016 cm.
Gyermán János VII. o. t.

Ezen az ünnepélyen került jutalmazásra két, a Testnevelés Köréből vett dolgozat is. Az első díjat Jászay Károly, a másodikat Pásztor Jenő nyerte el. A díjakat a főgimnázium igazgatója lelkesítő beszéd kíséretében osztotta ki.

A tavasszal, márczius 15-én, e nagy nap emlékére egy mezei futóversenyt és egy football mérkőzést rendeztünk.

A 2500 m. futóversenyt, március idusi győztes 1912. címmel: Karácsony Jenő VII. nyerte meg.

Március 25-én Nagyszalontán, az ottani főgimnáziummal szálltunk viadalra a footballozásban. Az eredmény 1:1. Ugyanekkor egy 2000 m. futásban Láng István VII. o. t. lett a győztes.

A Körnek 77 rendes és 213 pártoló tagja volt.

Sport a hadseregben.

Ezzel a címmel egy aktiv főhadnagy tollából érdekes cikket kaptunk. Azt hisszük, a katonaság fejlődésben levő sportjának teszünk szolgálatot, midőn egész terjedelmében közre adjuk a cikket, melyben sok figyelemre méltó igazságot fognak találni az illetékes körök.

A háboru vasizmokat és nagy kitartást igényel a katonától, ami természetesen csak a testnek folytonos edzése által érhető el. Fontos az is, hogy hideg vérrrel, gyors elhatározással, ügyességgel, hajlékonysággal rendelkezék a katona a közös cél elérésére.

Mindez sportüzés által elérhető, nagyon üdvös lenne aként összeállítani a legénység kiképzési programját, hogy a hétnek egy-egy napja sportjátékoknak tartassék fenn. Angolországban, hol a legtöbb ujoncz már a civilizélethől hozza magával s sportkedvet, a hadvezetőség hathatósan terjeszti és támogatja a katonai sportot. De a tisztán katonai sport, a tornázás és csuklógyakorlatokon kívül meghonosultak minden ezrednél fakultatív sportok is, melyeket csupán kedvtelésből üz a legénység. Ezeknek persze semmi köze a szolgálathoz és teljesen a katona magánügye, hogy tagja-e az ezred sportklubnak, vagy sem. Csupán arra utaltatik az ezred, hogy a sportot támogassa és alkalmat adjon a legénységnek a gyakorlásokra is. Gyakran vonul be katonaszolgálatra egy-egy közismert labdajátékos, aki aztán jól szervezett csapatokat képez ki ezredében.

Akad naponta egy egy félóra, midőn gyakorolhatnak; — „match“-et azonban csak vasárnap vivnak. Angolországban együtt versenyeznek a civil és a katonaklubok. A legtöbb tiszt tagja a klubnak és az ezredes rendszerint a diszelnök.

Meghagyja a német hadvezetőség egyik újabb keletü rendelete is, hogy a legénység szabad idejét játékkal, sporttal töltse. A labdarugó-játék két csapatnak odairányuló küzdelme, hogy a labdát bizonyos szabályok keretében egymás kapujába juttassák.

Ember ember ellen küzd, ami nemcsak gyönyörködtet, hanem a testet is edzi. A katona kiképzéséhez kiválóan jó segédeszköznek bizonyul a footballjáték, mert gyors tevékenységre és az ellenfél erélyes megtámadására helyezi a fősúlyt.

Említésre méltók a német hadseregben tett tapasztalatok. Egy százados pl. három évvel ezelőtt vezette be századánál a labdarugást és máris kiváló eredményről számolhat be a legénység testi fejlődését illetőleg. A test, mintegy magától, hajlékony és nyulékony lesz, a katona megtanulja tagjait használni s a szó valódi értelmében játszva jut el a katona mindama ismeretek megszerzéséhez, melyeket egyébként csak a szisztematikus gyakorlatok fárasztó munkája által sajátít el. Az ütközet megkivánja, hogy villám-

gyors, rövid ugrásokkal vigye keresztül a katona minden mozdulatát az ellenes tűzben, kiváló előkészítő iskola erre a sport általában.

A sportjátékoknál együtt foglalatoskodik a legénység az altisztekkel anélkül, hogy ezáltal a fegyelem meglazulna. Ellenkezőleg, örömmel tesznek eleget minden parancsnak s mindkét fél emberileg közelebb jut egymáshoz és egymást megérteni, megismerni tanulja. Fegyelem elleni vétségek a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak. A játékokban egy közös kapocs fűzi össze a különböző tagokat, a közös cél, az érdekeknek közössége minden elválasztó momentumot háttérbe szorít, az összetartózkodás érzése megsemmisíti, csirájában fojtja el az önző akaratot. Egészséges önérzet folytán megnyilatkozik a testületi szellem, mely komoly órákban is hatalmas energiává alakítja át a közös győzelmi akaratot. Különösen kedvező befolyás észlelhető az altisztekre. A szolgálati követelmények egyre gyarapszanak anélkül, hogy valami ellenszolgálatban is részesülne az altiszt. A sportjátékokban való részvétel változatosságot hoz a szolgálatba. A szolgálat elviselhetővé válik, a sűrűn előforduló idegesség meggyérül, ami nemcsak a jobb testi képességben, hanem az alattasok iránti nyugodtabb és a célnak megfelelőbb magatartásban és bánásmódban részesül. A footballjáték az északi tengeri hajóraj minden hajóján is kötelező és megbízatást kaptak a hajóparancsnokok, footballcsapatok alakítására. A footballjátéknak hatása az egészséges testi fejlődésre kedvező, az ügyesség gyarapodását, körültekintést, energiát, testi és szellemi rugékonyságot eredményez a labdarugás rendszeres kultiválása. Üdvös hatása van a footballsportnak testre és lélekre egyaránt és az a katonai szempontból igen nagyra becsülendő értéke, hogy beleneveli a katonába ugy az alárendeltség, mint az együttműködés iránti érzéket.

De számos más, az egyes katona egyéniségének megfelelő sportágat kellene a hadseregben meghonosítani. Az angol hadseregben otthonos a labdarugáson kívül az atletika, cricket, télen a hockey is. Nagy atletikai versenyt rendez esztendőnként minden ezred, melyen az ezredbajnokság kerül eldöntésre.

Az egyes sportklubok a legénység csekély és a tisztek nagyobb járulékaiból tarthatnák fel magukat.

Az angol lovascsapatok a polójátékot kultiválják, a tengerészek főleg a boxoló sportot üzik.

Nálunk persze nem foglalhat el a sport oly nagy teret, mint Angliában. A mi ujoncaink legtöbbje sohasem látott még labda- vagy sportjátékot. Rendszeres sportjátékokra nem érett a mi legénységünk, csak újabb nyűgnek és szekaturának venné. De szabadjára játszani hagyni őket a hétnek egy-egy délutánján, igazán nem ártana. Lehetne-e játék, aztán labdarugás, vagy kis atletika, mint versenyfutás, súlydobás, ugrás — de csak úgy, hogy kizárólagosan játék maradjon minden rendszer és kényszer nélkül.

A sok „Marsch-einz“ után előre örülne már a katona e délutánoknak és lényegesen hozzájárulna az ekként üzött sportjáték volta daczára is teste ruganyosításához, izmainak erősítéséhez.

P. H.

Iskolák, főiskolák.

Az iskolaorvosi-intézmény Magyarországon és továbbfejlesztésének szükségessége és az iskolai egészségügy pedagógiai megvilágításokkal. Irta: Dortsák Gyula, az ungári állami főrealiskola igazgatója. 337 oldalon foglalkozik a tudós igazgató e kérdéssel és még egy kötetben fogja ezután eszméit ismertetni. Ez a kötet legnagyobb gonddal egybegyűjtve adja az intézmény eddigi fejlődését. A szerző nagyon sokat foglalkozik már e munkájában is az iskolai testneveléssel, de igéri, hogy a II-ik kötetben még terjedelmesebben mond véleményt a mi ügyünkről. Melegen ajánljuk e könyvet tanáraink figyelmébe.

Kereskedelmi iskolák és a testnevelés. A szeptember hóban megnyílt vas-utczai kereskedelmi iskola nemcsak azért érdemli ki a „legmodernebb iskola“ czímet, mert tanulmányi és higiénikus szempontokból a legmodernebb berendezésű, hanem mert ez az első fővárosi kereskedelmi iskola, a melynek tornaterme is van. Tornaterme van ugyan az alkotmány-utczai kereskedelmi akadémiának is, de rendszeres, sőt rendszeretlen testnevelési oktatása nincsen. Még Schweiger Márton elnöksége alatt építették nyilván azzal a céllal, hogy benne rendszeresen tornászszanak is. Diszteremnek, vagy minek használják és generációk hagyják el az intézetet, anélkül, hogy a testet és lelket ölü őfoglalkozás mellett áldozhattak volna valamit a testi fejlődésüknek is.

A vas-utczai kereskedelmi iskola lesz tehát az első, hol rendszeres testgyakorlás is lesz. Felmerül a kérdés ez alkalomból, hogy hát a többi iskolákban miért nincsen? Vagy ha a többiben nem kell, akkor miért kell éppen ebben az intézetben? Hát bizony első pillanatra egész furcsán hangzik egymás mellett ez a két szó „kereskedelmi iskola“ és „testgyakorlás“. Mintha a polgári iskola négy osztályát végzett ifju eleget tett volna testi fejlődésének. Hát a kereskedőnek nincsen erős fizikumra és munkabírásra szüksége? Talán jobban, mint bárkinek. Vagy az a szerencsétlen ifju, a ki magát a kereskedői pályára szánta és a dél-előtti öt órán át az iskola-padban való ülés után délután otthon órákhosszat körmöl, nem igényel-e valamely testet és lelket felüdítő szabadtéri sportot? Ki vonhatja ezt kétségbe?

És mégis azt látjuk, hogy az érdekelt iskolafenntartók mennyire idegenkednek a rendszeres testgyakorlásnak még a gondolatától is. Ugy az állam (melynek pedig első dolga volna, hogy a testnevelést nemzeti ügynek tekintse), mint más testület, mely kereskedelmi

iskolát tart fenn, tisztára lehetetlenségnek tartja a heti óraszámából kettőt a testgyakorlás céljaira kihasítani. Ha már a délelőtti órákat nem akarják feláldozni, miért nem adnak délután alkalmat rá, hogy az ifju megedződjék? Igazán kíváncsiak vagyunk, hogyan tudják most, a főváros legujabb iskolájában megcsinálni; milyen tantárgyak rovására tudtak a heti két tornaórának helyet szorítani?

Hogy mennyire szüksége van a testgyakorlásra a kereskedelmi iskolába járó, vagy már a kereskedői és hivatalnoki pályán működő ifjunak, annak élénk bizonyítéka a gombamódra szaporodó bank- és cég-sportegyesületek. Ma már minden valamire való banknak, pénzintézetnek vagy magánczégnek megvan a maga sportegyesülete és a kereskedelmi vállalatok vezetőségei méltányolni tudják alkalmazottaik testgyakorlási szükségleteit. Anyagilag és erkölcsileg pártolják az ilyen sportalkulásokat, mert jól tudják, hogy megnyert munkaerőben bőven megtérül a vezetőség áldozatkészsége. Az a mohóság, a hogy a hivatalnoki és kereskedői kar magát a testgyakorlásra vetette, a legjobb bizonyítéka annak, hogy a kereskedő-világnak mennyire szüksége van a sportra.

Még csak a testgyakorlás módjára nézve akarok egyet-mást az intéző körök figyelmébe ajánlani, még pedig azt, hogy ne hagyja magát testnevelési irányzatok egyike által sem félrevezettetni, hanem tűzze ki célul azt, a mi a középiskolai testgyakorlás célja is kellene hogy legyen, azt, hogy magát a testgyakorlást kell az ifjuval megszerettetni, hogy iskoláit elvégezve magával vigye teste szeretetének fejlődését. Adjon alkalmat tehát az iskola, hogy az ifju megismerkedhessék a különböző testnevelési irányzattal, hogy aztán temperamentumának megfelelően azt a sportot üzze, a melyhez kedve van. Helyet kell tehát juttatni a német, mint a svéd tornának épp úgy, mint az angol rendszerű athletikának, játékoknak és az uszásnak. Végül még csak azt, hogy a mit a főváros az egyik kereskedelmi iskolájában látott jónak, sürgőssen vezesse be a többibe is, ha némi áldozat árán is.

A főváros „legmodernebb iskolájának“ megnyitása alkalmával üdvözölni kell a főváros tanügyi ügyosztályának vezetőségét, élén Déri Ferenc tanácsossal, a kinek munkatársai Demjén Géza tanácsjegyző, Stankovits Szilárd és Gerentsér László dr. voltak.

Szervezkedés a Müegyetemen. A müegyetemi beiratkozások kezdetével serény munka folyik nap nap után a Müegyetemi Athletikai és Football Club-ban, mely immár másfél esztendeje lelkes tanárelnökének, Zielinski Szilárd dr. müegyetemi ny. r. tanárnak a céltudatos vezetése alatt páratlanul fellendült és mindjobban konszolidálódik. A fejlődésnek újabb dokumentuma, hogy a királyi József Müegyetem rektori tanácsa az évek óta felfüggesztett Müegyetemi Kört, mely a multban a müegyetemi ifjuság szellemi, művelődési és

társadalmi funkcióit végezte, beolvasztotta a Müegyetemi Athletikai és Football Club-ba.

Ennek a kapcsán kényelmesen bebutorozott, modern olvasó-, játék- és társalgótermet bocsát tagjai rendelkezésére, kiknek szórakoztatására a különböző társasjátékokon és a két pompás billiard-asztalon kívül még az összes napilapok, képes és szépirodalmi folyóiratok is szolgálnak.

Ezenfelül teljesen ujonnan rendezett be a MAFC birkozó-, boxoló- és vivótermeket, úgy, hogy a jövőben a hét valamenyi napján lesz birkozás, boxolás és vivás, még pedig egymástól teljesen elkülönített helyiségekben. Tréning után hygiénikus meleg fürdők várják a tagokat. Az eddig szerződött Bobby Dobbs-ot ismét angazsálta a MAFC az elkövetkezendő box-idényre.

A MAFC titkársága ezenfelül az ujonnan létesített társadalmi szakosztályal egyetértve nemcsak a színházak mérsékelt jegy utalványait szerzi be a tagok számára, hanem az ősz és tél folyamán vita- és felolvasó estélyek rendezésével tudományos és kulturális, a klubvacsorák rendszeresítésével pedig a klub- és bajtársi köteléket fogja biztosítani.

A Müegyetemi Athletikai és Football Club rendes tagja lehet minden beiratkozott müegyetemi vagy egyetemi hallgató, a ki egész évre 10 korona tagdíjat fizet és ezzel szemben igénybe veheti a klub által nyújtott összes kedvezményeket. Felvilágosítással szívesen szolgál minden tekintetben a klubiroda (Budapest, I., Közpnti Müegyetem, magas földszint 56. sz., telefon 118—41.)

Athletika. Torna. Vivás.

A Munkás TE versenye. A Munkás TE nagyszámú közönség jelenlétében rendezte országos versenyét a millenáris pályán. A verseny minden tekintetben sikerült, nagy mezőnyök, erős küzdelmek és jó eredmények jellemezték.

A nap legértékesebb eredményét Palotai Ottó, a FTC e kivételes képességű futója, érte el az 1000 méteres slkfutásban. Biztos fölényvel győzött Forgács ellen és 2 perc 34.4 mp-es teljesítményével új országos rekordot ért el, közel 4 másodpercczel javítva meg Bodornak az elmúlt évben felállított rekordját. De nemcsak az 1000 méterre elért rekordja pompás, hanem a részidők is, amennyiben Palotai a 800 métert közben 2 perc alatt futotta. Ezek alapján óriási érdeklődéssel tekintenek sportköreink Palotainak vasárnapi startja elé, mert ezen teljesítménye után holtbiztosra vehető, hogy Bodor 1 p. 59.6 mp.-es félmérföldes rekordját megjavítja.

Pompás formát mutatott a 100 méteres síkfutásban az itju sprinter, Szenes, kinek sikerült e versenyben oly sprintereket, mint Szerelemhegyi és Varga,

legyőznie. Megjegyzendő, hogy Szenesnek ez volt a második startja senior versenyben, miért is klubja joggal tekinthet reményteljével további szereplése elé. Ugyancsak fényes eredményt ért el Nyilassy a díszkoszban, ahol 41.70 méteres eredménnyel győzött. Vasárnap Kobulszkyval és Mudinnal való találkozása szenzációsnak ígérkezik.

A többi versenyek közül megemlítendő a 2 mértöldes ifjúsági síkfutás, melyet a rendező egyesület tagja, Bognár, nyert 10 p. 40 mp. új ifjúsági rekord alatt. A 4-szer 100 méteres stafétát a MAC-nak Péchy és Jankovich nélkül futó stafétája óriási fölényrel nyerte az MTK Ondrus nélkül futó stafétája ellen. A verseny a jury igen helyesen és igazságosan egy kisebb hiba miatt megsemmisítette és annak újrafutását rendelte el. A MTK azonban nem állt ki újra s így a MAC w. o. győzött.

A versenyen szerepelt handicapek igen jók voltak. Különösen kiemelendő a 200 méteres handicap, ahol mellszélesség volt a differencia a helyezett között. E versenyt egyébként Tarján, a KAOE tehetséges sprintere nyerte szép küzdelem után. A verseny rendezése igen jó volt, ami Goldmann, Grünhut és Stelczer érdeme.

Részletes eredmények a következők;

100 mtr. síkfutás: 1. Szalai Pál (MTK) 2. Szenes József (Postás), 3. Varga Jenő (MAC).

Sulydobás handicap: 1. Német Gyula (Szolnoki MÁV), 2. Marossi Lajos (Szolnoki MÁV), 3. Pilinszky Tibor (BTC).

100 mtr. ifjúsági handicap: 1. Helfer Béla (MTK) 2. Linter Ambrus (Postás), 3. Gárdos Tibor (MTK).

Helyből magasugrás: Fehér Endre (MAC), 2. Mándy János (FTC), 3. Mattyasovszky Lajos (MTE).

1 ang. mértf. síkfutás, ifjúsági junior: 1. Vigyázó Miklós (MAC), 2. Vigdorovits Artur (FTC), 3. Ifj. Rubács János (BTC).

Távolugrás handicap, ifjúsági: Kaposváry Imre (OTE), 2. Sturka Károly (FTC), 3. Vidossy László (MTK).

1 ang. mértf. gyaloglás, ifjúsági: 1. Pilát Lajos (MTE), 2. Szarvas Bandi (MTE), 3. Nagy Gyula (MTE)

Diszkoszvetés: 1. Nyilassy Károly (BTC), 2. Fóti Samu (BTC), 3. Mándy János (FTC).

1 ang. mértf. junior síkfutás: 1. Haeffner Ottó (MAC), 2. Liszt János (BTC), 3. Garai Ferencz (MTE).

Távolugrás handicap: 1. Kacsányi Tibor (BTC), 2. Kövesdy László (FTC), 3. Hámos Jenő (Postás).

1000 mtr. síkfutás: 1. Palotai Ottó (FTC), 2. Forgách Ferencz (BEAC), 3. Maross György (MAC).

400 mtr. síkfutás: 1. Szerelemhegyi Ervin (MAC), 2. Ullrich Pál (KAOE), 3. Matyasovszky Lajos (MTE).

Füleslabda-hajítás junior: 1. Pilinszky Tibor (BTC), 2. Német Gyula (Szolnoki MÁV), 3. Víznyire Imre (MTE).

5×3 mértf. gyalogló csapatverseny: 1. MTE. Egyénileg: 1. Bihari János (MTE).

4×100 mtr. stafétafutás: 1. MAC (Radócy, Déván, Szerelemhegyi, Varga) 2. MTK.

4×100 mtr. ifjúsági stafétafutás: 1. MTK a) 2. MTK b).

200 mtr. síkfutás handicap: 1. Tarján Ödön (KAOE), 2. Bán Kálmán (MTK), 3. Hámos Jenő (Postás).

5×2 mértf. ifjúsági csapatverseny: 1. MTK, 2. MTE Egyénileg: 1. Bognár József (MTE), 2. Biák Sándor (MTE), 3. Sátor Géza (MTK).

5×2 mértf. csapatverseny: 1. MTE. Egyénileg: 1. Vohlarik Vencel, 2. Vass Károly, 3. Garai Ferencz.

Az Ujpesti TE és a III. ker. TVE klubközi versenye. A népszigeti pályán, nagy közönség előtt folyt le a viadal, melynek eredményeit alábbiakban adjuk:

60 m-es síkfutás: 1. Boros (III. ker.) Grünfeld, 3. Setők (UTE).

100 m-es síkfutás: 1. Boros (III. ker.), 2. Grünfeld (III. ker.), 3. Surmik (UTE).

Távolugrás: 1. Petru (III. ker.), 2. Fricsovsky (III. ker.), 3. Weinberger (UTE).

Távolugrás helyből: 1. Guttmann (III. ker.), 2. Steiner (III. ker.), 3. Farkas (UTE).

Magasugrás: 1. Vermes (UTE), 2. Petru (III. ker.), 3. Pfeifer (III. ker.).

Diszkoszvetés: 1. Gobonya (III. ker.), 2. Grünfeld (III. ker.).

200 m-es síkfutás: 1. Boros (III. ker.), 2. Grünfeld (III. ker.), 3. Schmidek (III. ker.).

400 m-es síkfutás: 1. Gorupp (UTE), 2. Kőrösi (UTE), 3. Spindler (UTE). A győztes Federit (III. ker.) diszqualifikálva.

Füleslabda-hajítás: 1. Guttmann (III. ker.), 2. Fricsovsky (III. ker.), 3. Grünfeld (III. ker.).

800 m-es síkfutás: 1. Lévai (UTE), 2. Nagyhegyi (III. ker.), 3. Surmik (UTE).

1500 m-es síkfutás: 1. Lévai (UTE), 2. Benkő (UTE), 3. Kreitzer (UTE).

4×100 m. staféta: 1. UTE (Molnár III., Surmik, Szidon, Sebők).

A MAC viadala. MAC őszi viadalát az elmúlt év óta balszerencse kíséri. Az elmúlt évben vihar és zápor mosta azt el teljesen, vasárnap pedig oly kedvezőtlen időjárás volt, mely a nézők százait tartotta vissza. Mikor a viadal kezdetét vette, alig volt 900—1000 főnyi közönség Margitszigeti pálya tribünjein.

Hermann és Liesche Németországból, míg három lengyel és Tronner Ausztriából voltak a meeting vendégei. Ezek közül azonban csak Liesche volt az az elsőrangú nagyság, mely méltán sorakozik a MAC eddigi versenyein szerepelt nagyságokhoz, mint Walker, Braun, Lunghi, Viede, Nicklander, Dunker stb. A többiek ép hogy megütötték a mi first classunkat.

A legnagyobb csalódást Hermann keltette. Szalai egyszerűen lelépte, míg Szerelemhegyi is megelőzte mellette. A $\frac{1}{4}$ mértföldön, ha Mezei és Déván nem futottak volna egy juniort is megszégyenítő taktikával úgy Hermann itt is sikertelenül operált volna.

Liesche ezzel ellentétben teljesen igazolta az öt megelőző híreket. Nagyszerűen ugrott magasat, míg távolugrást is hatalmas eredménnyel nyerte.

A lengyelek közül Kuchár teljesen egyrangú a mieinkkel, Lataviec csak jó taktikájának köszönhetette az 1 mértföldön második helyét, míg Stachowsky gyenge magasugrónak bizonyult. Tronner második lett a diszkoszvetésben olimpiai formájától messze elmaradva.

A meetinget a Király-díj 100 yardos futása nyitotta meg. E versenyt izgalmas előfutamot Hermann nyerte Szenes és a most feltűnt Boross ellen, míg Varga a helyzetlen futása feltűnést keltett. Kellemesen érintett mindenkit, hogy az ifjú gárda tagjai jutottak itt be a döntőbe. A második előfutamot Szalai könnyedén futotta és nyerte Szerelemhegyi és Schlott ellen. A döntőbe két sikertelen start után Szalai kapott leggyorsabban lábra. Nagyszerű kezdő sebessége kitűnően érvényesült, úgy hogy 60 méter után egy tiszta méterrel vezetett Hermann és Szerelemhegyi előtt, Boross és Schlott ekkor már lemaradtak, míg Szenes a legkülsőbb pályát kapva a bokrok miatt futni nem tudván, a versenyt 10 méter után feladta. Hatvan méter után Szalai egy tőle meg nem szokott finischbe fog, úgy hogy egy tiszta méterrel ért a célba Szerelemhegyi és Hermann előtt. Hermann második helyét tisztán a célbíró tévedésének köszönheti, mert Szerelemhegyi egy tiszta mellet vert és őszintén sajnáljuk, hogy Szerelemhegyit egyik legértékesebb eredményétől fosztotta meg a célbíró. Szalai 10.2 mp. ideje a hátszelet is tekintetbe véve, elsőrangú s méltán kiérdemelte azon zajos ovációt, melyben e klasszikus győzelem után részesítették.

A súlydobás s vele kapcsolatos államdíjat Mudin Imre nyerte, eredménye csak azt bizonyítja, hogy jelenleg teljesen formán kívül van, mert Berlinben is gyengén szerepelt, Joanovits revancheot vett klubtársán Kápolnain, ámbár mindketten formájukon alul szerepeltek. A magasugrást Liesche biztos fölényvel nyerte Wardener és Szabó ellen, kik oly gyatrán ugrtak, mintha meg lettek volna babonázva. A magyar ugrósportra gyenge fényt vet, hogy Liesche 10 centiméterrel győzte le legjobbainkat.

Az 1 mértf. síkfutást s vele együtt Coburg-díjat végleg Forgács nyerte. Forgács hatalmas formáját mi sem bizonyította jobban, mint az, hogy a nagy szélben is alig valamivel maradt el rekordjától. Második Lataviec lett Savniky előtt, ki multkori legyőzőjén, Bukovinszkyn, alapos revancheot vett, mert Bukovinszky még Savniky tempóját sem tudta átvenni s három kör lefutása után teljesen kifulladásra, feladta a versenyt.

A diszkoszvetést Ujlaky országos rekord alatt nyerte. Eredményének eléréséhez lényegesen hozzájárult a nagy hátszél, úgy hogy a szövetség bajosan fogja e rekordot hitelesíteni.

Az Andrassy-díjat Hermann nyerte, győzelmét inkább kiváló taktikájának, mint futásnak köszönhetette. Ennyire taktika és gondolkodás nélkül, mint Déván és Mezey futottak, még egy ifjusági versenyző sem fut s így Hermann egy 52.2 mp. győzelemhez segítették. A távolugrást Liesche nyerte Kovács ellen, kin erősen meglátszott a sok versenyzés okozta fáradtság. Kovácsnak igen ajánlható a pihenés, ne hogy ruganyosságát teljesen elveszítse.

A 120 yardos gátfutást Stollmár 16 mp. pompás idő alatt nyerte clubtársa Sturka ellen. A hagyományos gátdöntés ez alkalommal sem maradt el, úgy hogy az eredmény rekordnak nem hitelesíthető. A gerelyvetést Mudin István nyerte öccse ellen.

A $\frac{1}{2}$ mrtf. síkfutást Palotai ellazsálta s így az Eszterházy emlékverseny kötelező standardját nem érte el. Palotai azonban így is győzött Forgács ellen. A 220 yardos handicapot a hihetetlenül feljavult Szenes biztosan nyerte, ki javulására már a 100 yardos síkfutásban tett bizonyosságot, midőn Vargát verte. A handicap Szenes utóbbi szereplése alapján jogosan adta Szenesnek a 13 mtr. előnyt, mert nem tudhatta, hogy Szenes mennyire feljavult. E verseny második helyezettje Hermann volt Szerelemhegyi előtt. A rudugrást Szemere gyenge eredménnyel nyerte. A kalapácsvetésben Mudin István rekord eredménnyel győzött. Az eddigi rekordok gyatraságát semmi sem bizonyítja jobban, hogy Médin méterekkel javítja meg folyton saját rekordjait.

Az 1000 mtr. stafétát a MAC tartalékos csapata nagy küzdelem után nyerte a Postásoknak ugyancsak tartalékos csapata ellen.

Részletes eredmények:

100 yardos síkfutás, Király-díj: Első elfutam:

1. Hermann (BSC) 10.6 mp., 2. Szenes József (Postás), 3. Boross Géza (III. k. TVE.) Indultak még: Varga (MAC) Radóczy (MAC).

Második előfutam: 1. Szalay Pál (MTK) 10.4 mp., 2. Szerelemhegyi Ervin (MAC), 3. Schlott János (BTC). Indultak még: Tarján (KAOE).

Döntőfutam: 1. Szalay Pál (MSK) 10.2 mp., 2. Hermann (BSC), 3. Szerelemhegyi Ervin (MAC) Célbírói ítélet szerint 1 méterrel nyerve, mellett harmadik.

Súlydobás, államdíj: 1. Mudin Imre (MAC) 1319 cm., 2. Ivanovits Szilárd (BEAC) 1228 cm., 3. Kápolnai Gyula (BEAC) 1179 cm. Indultak még: Mándy (FTC) 1090, Mudin István (MAC) 1097.

$\frac{3}{4}$ mérf. síkfutás, Andrassy-díj: 1. Hermann (BSC) 52.2 mp. 2. Déván István (MAC), 3. Mezey

Frigyes (BEAC). Két méterrel nyerve, mellet harmadik indult még: Podolszky (BEAC), Hámos (Postás).

Távolugrás: 1. Liesche Hans (Eimsbüttel TV) 666 cm., 2. Kovács György (BEAC) 659 cm., 3. Kósa József (MAC) 640 czm. indult még Tihanyi (BEAC) 597.

Vívás a Magyar Testgyakorlók Körében. A nyári szünet végeztével a MTK vívószakosztálya megkezdte működését. A nagyszámu vívótág Bach Benő és Gellér Alfréd egyesületi vívómesterek keze alatt oly nagy haladást mutatott az elmúlt szezon végén, hogy az egyesület vezetősége elhatározta vívóit nyilvános versenyeken már indítani. A kezdő vívók tömeges jelentkezésére való tekintettel, egy harmadik mester szerződtetése szükségeltett és úgy mint eddig is, minden vívó külön tanításban részesül. Felvilágosítással szívesen szolgál a klubtitkárság: Ferenciek-tere 3.

Uzsás.

A Műegyetemi Athletikai és Football Club nemzetközi bajnoki uszóversenyének részletes eredményei a következők:

1. Juniorok versenye 66²/₃ m.:

1. Szőke Béla (BAK.) 53.2 mp.
2. Nagy Aladár (BAK.)
3. Raskó Aladár (MTK.)

II. 300 méteres mellúszás: 1. W. Bathe (Alter S V. Breslau). 2. Demján Oszkár (BTC.). 3. Bihar István (NSC.).

Idő 4 percz 42.8 másodpercz Könnyen nyolcz méterrel nyerve. E verseny keretén belül két rekordkísérlet is történt. Bathe 200 yardon megkísérelte

Magyar királyi államvasutak.

A vonatok indulása Budapest nyugoti p. u.-ról. Érvényes 1912. május hó 1-től.						A vonatok érkezése Budapest nyugoti p. u.-ra. Érvényes 1912. május hó 1-től.								
vonat- szám	óra	percz	vonat neme	hová	vonat- szám	óra	percz	vonat neme	hová	vonat- szám	óra	percz	vonat neme	honnan
154	5 05		szv.	Vác	164	12 05		szv.	Rákospalota-Újpest	149	3 51		szv.	Rákospalota-Újpest
152	5 15		"	Rákospalota-Újpest	714	12 10		"	Szeged	151	5 05		"	Dunakeszi-Alag
122	5 25		"	Érsekújvár	1404	12 20		gyv.	Zsolna, Berlin	723	5 25		"	Czegléd
718	5 40		"	Szeged, Szolnok	138	12 25		szv.	Nagymaros	725	5 35		"	Czegléd
4102	6 00		"	Esztergom	4106	12 30		"	Esztergom	4103	5 50		"	Esztergom
156	6 20		"	Rákospalota-Újpest	166	1 00		"	Rákospalota-Újpest	133	5 55		"	Nagymaros
6502	6 35		"	Lajosmizse, Kecskemét	4140 ²⁾	1 35		vsz.	Piliscsaba	725a	6 00		"	Czegléd
102	6 50		k. ost. exprv.	Wien, Paris, Ostende	168	1 30		szv.	Dunakeszi-Alag	153	6 05		"	Rákospalota-Újpest
506	7 00		gyv.	Segesvár, Stanislaw	4108	1 50		"	Esztergom	6507	6 10		"	Szolnok, Czegléd
1402	7 05		"	Zsolna, Berlin	504	2 05		"	Wien, Paris	721	6 20		"	Szolnok, Czegléd
104	7 55		"	Nagyszombat, Wien	126	2 10		szv.	Szatmár-Németi, Brassó	901 ¹⁾	6 25		k. ost. exprv.	Konstantinápoly, Belgrad
158	8 00		szv.	Dunakeszi-Alag	170	2 15		"	Párkány-Nána	701 ²⁾	6 30		"	Konstantinápoly, Bukarest
708	8 10		gyv.	Orsova, Bázias	4110	2 20		"	Rákospalota-Újpest	135	6 35		szv.	Nagymaros
712	8 40		szv.	Temesvár, Karánsebes	108	2 30		gyv.	Wien	1407	6 40		"	Berlin, Zsolna
134	8 45		"	Nagymaros	120	2 35		szv.	Galánta	4105	7 10		"	Esztergom
4104	9 05		"	Esztergom	704	2 40		gyv.	Bukarest, Bázias	709	7 15		"	Bukarest, Bázias
114	9 15		"	Wien, Berlin	722	2 45		szv.	Czegléd	125	7 20		"	Párkány-Nána
160	9 40		"	Rákospalota-Újpest	6506	2 50		"	Lajosmizse, Kecskemét	727	7 25		"	Czegléd
162	11 00		"	Rákospalota-Újpest	172 ⁴⁾	3 10		"	Rákospalota-Újpest	501	7 30		gyv.	Bukarest, Kolozsvár, Máramarossziget
6504	11 10		"	Lajosmizse, Kecskemét	140	3 55		"	Szob	155	7 35		szv.	Rákospalota-Újpest
136 ¹⁾	11 35		"	Nagymaros	174	4 10		"	Rákospalota-Újpest	157	7 40		"	Wien
730 ³⁾	11 55		"	Czegléd	110	5 15		gyv.	Szeged	6501	7 50		"	Vác
116	12 00		"	Wien	142	5 20		szv.	Szob	127	8 05		"	Kecskemét, Lajosmizse
					724 ⁵⁾	5 40		"	Czegléd	4107	8 15		"	Párkány-Nána
					176	5 50		"	Rákospalota-Újpest	113	8 20		"	Esztergom
					128	6 00		"	Párkány-Nána	719	8 40		"	Paris, Wien
					724a	6 10		"	Czegléd	129	8 45		"	Kiskülfélegyháza
					144	6 15		"	Nagymaros	159	9 10		"	Párkány-Nána
					724	6 35		"	Czegléd, Ócsa	705	9 25		gyv.	Dunakeszi-Alag
					4114	6 40		"	Esztergom	1401	9 40		"	Szeged
					726	6 45		"	Czegléd, Szolnok	4109	9 55		szv.	Berlin, Zsolna, Pozsony
					1406	6 50		gyv.	Pozsony, Zsolna, Berlin	161	10 25		"	Esztergom
					130	6 55		szv.	Párkány-Nána	715	10 45		"	Rákospalota-Újpest
					178	7 10		"	Rákospalota-Újpest	119	11 25		"	Szeged
					180 ⁴⁾	7 20		"	Vác	163	11 50		"	Galánta
					728	7 35		"	Czegléd					Rákospalota-Újpest
					6508	7 40		"	Lajosmizse					
					710	8 05		"	Bukarest, Bázias					
					132	8 10		"	Párkány-Nána					
					182	8 20		"	Dunakeszi-Alag					
					1408	8 40		"	Zsolna, Berlin					
					118	9 30		"	Wien, Paris					
					502	9 35		gyv.	Bukarest, Stanislaw					
					184	10 00		szv.	Dunakeszi-Alag					
					706	10 15		gyv.	Szeged, Bázias, Bukarest					
					720	10 50		szv.	Kiskülfélegyháza					
					4116	11 10		"	Esztergom					
					9025	11 20		k. ost. exprv.	Belgrad, Konstantinápoly					
					7025	11 30		"	Bukarest, Konstantinápoly					
					146	11 35		szv.	Nagymaros					

A vonatok indulása Buda-Császfürdőre.									
4002	5 55		szv.	Esztergom	4006	12 15		szv.	Esztergom
4004	8 54		"	Esztergom	4040 ³⁾	12 50		"	Piliscsaba
					4010			"	Esztergom
					4012			"	Esztergom
					4016			"	Esztergom

A vonatok érkezése Budapest-Császfürdőbe.									
4001	6 30		szv.	Dorog	4011	2 10		szv.	Esztergom
4005	7 16		"	Esztergom	4013	5 20		"	Esztergom
4007	8 20		"	Esztergom	4017 ⁴⁾	8 21		"	Piliscsaba
4009	10 04		"	Esztergom	4019 ⁵⁾	9 31		"	Piliscsaba
					4015	10 07		"	Esztergom

Toldi világrekordjának megjavítását, ám attól 6 mp-el elmaradt, ugyszisztén eredménytelen volt Demján kísérlete 400 méteren. 5 induló.

III. Magyarországi 220 yardos gyorsuló bajnoksága: 1. Las-Torres Béla (MAC.). 2. Kenyery Alajos (MAFC.). Idő: 2 p. 36.2 mp. Kenyery folyton félreuszott s állandóan zavarta Las-Torrest, ki ennek daczára biztosan győzött. 2 induló.

IV. Előnyverseny 66.6 méter: 1. Zsolnay Kálmán (NSC.) 4 mp. hátrány. 2. Pártos Ernő (MAFC.) 0 mp. hátr. 3. Vadász Jenő (Spárta) 5 mp. hátrány. Idő 50.4 mp.

V. Melluzsás előnyverseny 66.6 méter: 1. Réti Gyula (MTK.) 4 mp. hátr. 2. Arányi Lajos (MTK.) 2 mp. hátr. 3. Rákos Gyula (MTK.) 1 mp. hátrány. Idő: 1 p. 03.8 mp.

VI. 100 méteres hátszás: 1. Baronyi András (MAC.). 2. M. Binner (Alter S. V. Breslau). 3. Czabay Béla (33 FC.). Idő: 1 p. 22.4 mp. 4 méterrel nyerve. 3 induló.

VII. 100 méteres gyorsuló: 1. M. Binner (Alter S. V. Breslau). 2. Eperjessy Béla (MAC.). 3. Timár János (MAC.). Idő: 1 mp. 10.6 mp. 4 induló.

VIII. 200 méteres előnyverseny: 1. Martiny László (Cs. FC.) 17 mp. hátr. 2. Ébers Károly (TTC.) 0 mp. hátr. 3. Komjádi Béla (MTK.) 10 mp. hátr. 4. Mátray Mihály (NSC.) 15 mp. hátr. Idő 3 p. 16. 8 mp.

IX. Vegyes staféta 3X100 méter, Budapest székesfőváros vándordijáért: 1. Alter S. V. Breslau (Bathe M. Binner, W. Binner). 2. MAFC. (Elek, Szentgróthy, Rimanóczy). 3. MTK. Idő: 4 p. 7.2 mp. 6 méterrel nyerve. 3 induló.

Magyar királyi államvasutak.

A vonatok **indulása** Budapest keleti p. u.-ról.
Érvényes 1912. május hó 1-től.

A vonatok **érkezése** Budapest keleti p. u.-ra.
Érvényes 1912. május hó 1-től.

Vonat-szám	óra	perc	Vonat-néme	Hová	Vonat			Hová
					szám	óra	perc	
Délelőtt								
1110	5 40	szv.	Balatonszemes	612	12 20	szv.	Arad, Tóváros, M.-Sziget	
310	5 50	"	Hatvan	1008	12 20	"	Fiume, Róma, Eszék	
302	6 25	gyv.	Ruttka, Berlin	314	12 30	"	Hatvan	
22	6 30	szv.	Bicske	10	12 30	"	Szombathely, Wien	
8	6 40	"	Wien, Graz, Sopron	914	12 45	"	Ujvidék, Sarajevo	
1502	6 45	gyv.	Kassa, Csorba	240 ^{a)}	1 00	"	Bicske	
1512	6 55	szv.	Kassa, Csorba	1504	1 20	gyv.	Kassa, Poprád-Felka	
1002	7 00	gyv.	Fiume, Torino, Róma	316	1 30	szv.	Gödöllő	
602	7 05	"	Pécs, Vinkoveze	1304	1 40	gyv.	Fehring, Graz	
906	7 10	"	Arad, Brassó	604	2 00	"	Arad, Bukarest	
402	7 20	"	Belgrad, Sofia, Sarajevo	4	2 05	"	Wien, Paris	
1302	7 25	"	Stryj, Lemberg, Máramarosziget	404	2 10	"	Sátoraljujhely, Lemberg, Kassa	
312	7 30	szv.	Fehring, Graz, Triest	916	2 15	szv.	Kiskörös	
908	7 45	"	Gödöllő	304	2 20	gyv.	Ruttka, Berlin	
608	7 50	"	Belgrad, Sofia, Vinkoveze	318	2 25	szv.	Hatvan	
1102 ¹⁾	8 05	gyv.	Arad, Brassó	320	2 30	"	Pécel	
406	8 10	szv.	Balatonszemes	26	2 30	"	Bicske	
508	8 20	"	Tapolca	512	2 40	"	Szolnok	
1906	8 25	"	Munkács, Lawoczne	1202	2 45	gyv.	Szabadka, Sarajevo	
306	8 35	"	Kolozsvár, Brassó	1902	2 55	"	Tapolca, Eszék	
1706	8 55	"	Tapolca	904	3 20	"	Belgrad	
2	9 20	gyv.	Munkács, Lawoczne	512 II ²⁾	3 25	"	Konstantinápoly	
22 ^{a)}	9 30	szv.	Kolozsvár, Brassó	1016	3 30	szv.	Nagykátá	
1508 ³⁾	9 35	gyv.	Tapolca, Eszék, Bród	18	4 25	"	Paks	
918	10 00	szv.	Ruttka, Berlin	1016	3 30	szv.	Komárom	
520	10 05	"	Máramarosziget	322	4 25	"	Gödöllő	
24	11 55	"	Stanislaw	606	5 00	gyv.	Arad, Bukarest	
314 ^{a)}	12 00	"	Gödöllő	410	5 10	szv.	Miskolc	
1) Junius 1-től közlekedik.								
2) Junius 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.								
3) Vasár- és ünnepnapokon május 16-tól bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.								
4) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.								
5) Nagykátáról Szolnokig csak szombaton közlekedik.								
6) Csak szombaton közlekedik.								
A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról.								
Délután.								
330	7 05	szv.	Gödöllő	510	6 15	szv.	Kolozsvár, Brassó	
				326	6 25	"	Pécel	
				328	6 40	"	Hatvan	
				920 ^{a)}	6 45	"	Kunszentmiklós-Tass	
				28	7 00	"	Bicske	
				516	7 15	"	Szolnok	
				16	7 20	"	Győr, Triest	
				332	7 35	"	Hatvan	
				1006	7 40	gyv.	Zágráb, Fiume	
				1708	7 45	szv.	M.-Sziget, Stanislaw	
				1514	8 00	"	Kassa, Csorba	
				910	8 00	"	India, Sarajevo	
				1908	8 25	"	Pécs, Bród	
				334	8 40	"	Gödöllő	
				518 ^{b)}	9 00	"	Szolnok	
				1806	9 15	"	Győr, Graz	
				610	9 30	"	Arad, Brassó	
				1506	10 00	gyv.	Kassa, Csorba	
				336	10 05	szv.	Pécel	
				912	10 10	"	Bród, Belgrad, Sofia	
				1010	10 25	"	Fiume, Tapolca	
				408	10 25	"	Kassa, Csorba, Lemberg	
				12	10 55	"	Szombathely, Wien	
				338	11 10	vv.	Ruttka, Poprád-Felka	
				614	11 25	szv.	Arad, Debreczen	
				422	11 35	vv.	Kassa	

Vonat-szám	óra	perc	Vonat-néme	Honnan	Vonat			Honnan
					szám	óra	perc	
Délelőtt								
339	5 10	vv.	Berlin, Ruttka	323	12 10	szv.	Gödöllő	
645	5 20	tvsz.	Debreczen, N.-Várad	611	12 30	"	Bukarest, Arad	
309	5 30	szv.	Hatvan	301	12 50	gyv.	Berlin, Ruttka	
1905	5 30	"	Eszék, Tapolca	903	1 00	"	Konstantinápoly	
609	5 45	"	Brassó, Arad	401	1 05	"	Lemberg, Kassa	
909	5 45	"	Sofia, Bród, Belgrad	7	1 20	szv.	Wien, Sopron	
19	5 55	"	Torbágy	601	1 25	gyv.	Bukarest, Arad	
313	6 00	"	Pécel	1	1 30	"	London, Páris, Wien	
17	6 05	"	Komárom	1201	1 40	"	Sarajevo, Bród, Szabadka	
1707	6 15	"	Stanislaw, M.-Sziget	1901	1 55	"	Eszék, Pécs	
11	6 25	"	Wien	1301	2 10	"	Graz, Fehring	
1505	6 30	gyv.	Poprád-Felka, Kassa	325	2 15	szv.	Hatvan	
407	6 50	szv.	Lemberg, Stryj, Kassa	1501	2 30	gyv.	Poprád-Felka, Kassa	
1007	6 50	"	Fiume	919	2 40	szv.	Kunszentmiklós-Tass	
315	7 00	"	Gödöllő	23 ^{a)}	3 00	"	Torbágy	
1305	7 10	"	Graz, Fehring	519	3 10	"	Nagykátá	
509	7 20	"	Brassó, Kolozsvár	327	4 20	"	Pécel	
917 ^{a)}	7 25	"	Kunszentmiklós-Tass	329	5 25	"	Gödöllő	
317	7 30	"	Gödöllő	507	6 15	"	Brassó, Debreczen	
319	7 40	"	Hatvan	15	6 20	"	Győr	
21	7 45	"	Bicske	1507 ^{b)}	6 25	gyv.	Poprád-Felka, Kassa	
1003	8 00	gyv.	Róma, Triest, Fiume	3	6 35	"	Wien, Graz	
911	8 10	szv.	Sarajevo, India	1705	7 00	szv.	Stanislaw, M.-Sziget	
1513	8 15	"	Csorba, Kassa	907	7 20	"	Sofia, Belgrad, Bród	
1015	8 20	"	Paks	607	7 25	"	Bukarest, Arad	
513	8 35	"	Bukarest, Kolozsvár	421	7 35	vv.	Szerencs	
321	8 45	"	Hatvan	305	7 45	szv.	Berlin, Ruttka	
18	9 20	"	Győr	25	7 50	"	Bicske	
307	9 25	"	Berlin, Ruttka	1109	8 05	"	Tapolca	
1005	9 35	gyv.	Fiume, Tapolca	607/II ²⁾	8 10	"	Balatonszemes	
913	9 55	szv.	Szabadka	1009	8 15	"	Nagykátá	
5	10 05	szv.	Bruk-Királyhida, Szombathely, Sopron	405	8 20	"	Sofia, Bród	
409	10 20	gyv.	Miskolc	229 ^{a)}	8 35	"	Lawoczne, M.-Sziget	
23	10 45	"	Bicske	9	8 45	"	Gödöllő	
605	11 30	gyv.	Arad	1511	8 50	"	Wien, Graz	
1) Junius 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.								
2) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.								
3) Vasár- és ünnepnapokon május 16-tól bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.								
4) Torbágytól Budapest-Kelenföldig csak vasár- és ünnepnap előtti köznapokon közlekedik.								
5) Junius 1-től közlekedik.								
6) Csak hétfőn, de ha hétfőre ünnep esik, a reá következő köznap közlekedik.								
A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra.								
Délután.								
517 ^{b)}	4 40	szv.	Nagykátá	25 ^{a)}	11 10	szv.	Balatonszemes	
511	5 00	"	Szolnok	335 ^{b)}	11 20	"	Bicske	
311	5 50	"	Gödöllő				Hatvan	
917	6 17	"	Kunszentmiklós-Tass					

X. Hátuszás előnyverseny 66.6 méter: 1. Vándor Ernő (MTK) 3 mp. hátr. 2. Czabay Béla (33 FC.) 7 mp. hátr. 3. Katona Dezső (NSC.) 0 mp. hátr. Idő: 1 p. 03.4 mp.

XI. 100 yardos jubileumi főverseny: 1. Kenyery Alajos (MAFC.). 2. Szentgróthy László (MAFC.). Idő: 1 p. 2 induló.

3×33.3 m. stafétaverseny: 1. Müegyetemi Athletikai és Football Club (Burrián, Szentgróthy, Rimánóczy). 2. Nemzeti Sport Club (Zsolnay, Hudacsek, Gerlóczy). Idő: 59.8 mp. Testhosszal nyerve. Többen nem indultak.

XIII. Államdíj. (50 méteres buváruszás, 100 méteres gyorsuszás, müugrás) 100 méteres gyorsuszás: 1. H. Lubér (München). 2. Rozgonyi (BAK.). Idő: 1 p. 14.8 mp. Müugrás: 1. H. Lubér 33.25 pont. 2. Rozgonyi 12.2 pont.

A magyar Uszó Szövetség versenyének részletet eredménye a következő:

Kezdők versenye, 69 mp.: 1. Radnay Nándor (NSC) 57 mp., 2. Székely Jenő (MUK), 3. Dénes Dezső (UTE.)

50 yardos gyorsuszás: 1. Szentgróthy László (MAFC) 25.4 mp., 2. Eperjesy Béla (MAC), 3. Gerlóczy István (NSC.)

69 m. handicap: 1. Kállay Ede (MAFC)— 0 mp. hátrány — 52.2 mp. 2. Hudacsek Frigyes (NSC) — 6 mp. hátrány, 3. Burrián Béla (MAFC) — 10 mp. hátrány.

69 mp. melluszás handicap: 1. Barta Miklós (NSC) — 3 mp. hátrány — 1 p. 3.8 mp., 2. Simkó F. (FTC) — 6 mp. hátrány, 3. Náday (MAC) 5 mp. hátrány.

69 m. hátuszás handicap: 1. Gabai B. (33FC) 1 p. 02 mp. — 5 mp. hátrány, 2. Náday Imre (BTC) — 3 mp. hátrány, 3. Vádor E. (MTK) — 4 mp. hátrány.

4×100 m. stafétabajnokság: 1. MAFC 5 p. 34.5 mp., egyedül uszva.

Vidékiek versenye 69 m.: 1. Lendvay Pál (Esztergom) 51.6 mp., 2. Martiny (Csillaghegy.)

Melluszás főverseny 100 m.: 1. Bródy Antal (FTC) 1 p. 21.6 mp., 2. Demján Oszkár (BTC.)

Hátuszás főverseny 100 m.: 1. Bródy Antal (FTC) 1 p. 27.2 mp., 2. Czabay (33FC.)

300 m. junior verseny: 1. Gránáty MAFC) 4 p. 53.6 mp., 2. Gerlóczy István (NSC) 3. Károly (MTK.)

Gyorsuszás főverseny 100 m.: 1. Szentgróthy László (MAFC) 1 p. 05.6 mp. 2. Eperjesy (MAC.)

4-szer 100 m. vagyis staféta (szövetségi-díj): 1. (MAFC) 5 p. 46.2 mp. 2. (MTK) 3. (FTC.)

Fél angol mértföldes főverseny: 1. Las-Torres Béla (MAC) 11 p. 49.6 mp. (Orsz. rekord) 2. Eperjesy (MAC).

Középiskolai staféta verseny, 4-szer 69 m.: 1. IV. ker. közs. főreáliskola (Paunskirchner, Boroévits, Marschofszy Tibor, Zuna Kálmán) 3 p. 51 mp. 2. Barcsay-utcai főgimnázium.

Magyarország 1912. évi müugróbajnoksága: 1. Dénes (MAFC) 37.59 pont 2. Rozgonyi (BAK) 30 30 pont.

200 méteres handicap: 1. Kunze (OTE), 12 mp. hátrány, 3 p. 24 mp. 2. Roller (FTC), mp. hátrány. 3. Komjádi (MTK). 9 mp, hátrány.

Magyarország 1912. évi vízipóló bajnoksága: 1. (FTC) csapata győz (MTK) ellen 12:1 arányban.

VADÁSZFEGYVEREK

! TELEFON !

112—69

! Csakis elsőrendű gyártmányok !

Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport,
.: utazási cikkek és távcsöveket .: **csekély havi törlesztésre**

szállít

NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

— Kérjen főárjegyzéket! —

! TELEFON !

112—69

